

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2018 ROK ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB W TYM ZAKRESIE

I. WSTĘP

Gmina Sucha Beskidzka realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „/.../ dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy).”

Na gminy nałożono szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), który zobowiązuje do złożenia Radzie Gminy w terminie do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb w tym zakresie.

Zgodnie z ww. ustawą do zadań własnych Gminy należy :

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

4. Finansowanie:
 - 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,
 - 2) kosztów związanych z udzieleniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego o którym mowa w art. 187 ust. 3.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

III. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W poniższej części sprawozdania została omówiona realizacja poszczególnych zadań własnych gminy wynikających z ww. ustawy. Zadania realizowane są min. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejską Świetlicę Profilaktyczną w Suchej Beskidzkiej.

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Obowiązującym obecnie Programem jest „Program wspierania rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/304/2018 Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej z dnia 27 lutego 2018 r. Ocena programu za 2018 rok zawarta została w części IV sprawozdania.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

Asystenci rodziny w 2018 roku mieli możliwość podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w następujących szkoleniach:

- 1) „Praca z trudnym klientem OPS” dwudniowe szkolenie zorganizowane w styczniu 2018 r. w siedzibie w MOPS Sucha Beskidzka w którym uczestniczył jeden asystent rodziny. Koszt szkolenia w 80 % został pokryty ze środków pozyskanych z PUP Suchej Beskidzkiej w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- 2) „Komunikacja interpersonalna w obsłudze pacjenta cierpiącego na zaburzenia psychiczne lub rodziny pacjenta”. Szkolenie bezpłatne organizowane na terenie Suchej Beskidzkiej przez Szpital Specjalistyczny im. dr. J. Babińskiego SPZOZ w Krakowie w kwietniu 2018r. W szkoleniu uczestniczył 1 asystent rodziny. Gmina udostępniła salę na szkolenie,
- 3) „Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” - maj 2018 (1 asystent) – koszt szkolenia wraz z delegacją poniesiony został w ramach budżetu MOPS,
- 4) „Zadbajmy o dobry start... Pomoc dziecku niepełnosprawnemu i zagrożonemu niepełnosprawnością”- konferencja bezpłatna organizowana przez Poradnię Psychologiczną - Pedagogiczną w Makowie Podhalańskim – czerwiec 2018. W konferencji uczestniczył 1 asystent rodziny,

- 5) „Superwizja dla asystentów rodziny” - organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie – 4 sesje superwizyjne w których uczestniczył 1 asystent rodziny. Koszt superwizji pokryty został przez organizatora. MOPS pokrywał koszt delegacji,
- 6) „Dopalacze – nowe narkotyki, zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa, wychowania” - Konferencja – Debata bezpłatna zorganizowana przez Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Suchej Beskidzkiej, Starostę Suskiego oraz Komendę Powiatową Policji w Suchej Beskidzkiej – październik 2018 rok (2 asystentów),
- 7) „Dokumentacja i narzędzia dla osób i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontakt z osobą pokrzywdzoną i osobą stosującą przemoc” – szkolenie grupowe organizowane na terenie Gminy Sucha Beskidzka - listopad 2018 rok (1 asystent). Koszt szkolenia pokryty został w ramach środków przeznaczonych na szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Asystenci rodziny mieli zapewniony dostęp (w wersji papierowej i elektronicznej) do czasopisma „Doradca w Pomocy Społecznej”, które zawiera liczne artykuły, wskazówki i porady dotyczące pracy asystenta rodziny oraz dostęp do systemu informacji prawnej.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Gmina Sucha Beskidzka zapewnia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze wsparcie i pomoc asystenta rodziny. W 2018 roku łącznie z 20 rodzinami pracowało 2 asystentów rodziny. Jeden asystent zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w ramach realizowanego projektu „Droga do Zmian. Integracja Społeczna i Zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka”.

Drugi asystent zatrudniony na umowę o pracę na pełny etat, którego wynagrodzenie częściowo finansowane było ze środków pozyskanych z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Gmina Sucha Beskidzka po raz kolejny wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Programu "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 " uzyskując w ten sposób możliwość dofinansowania zadania. Celem programu było wsparcie samorządu gminnego w budowaniu systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Otrzymana dotacja wyniosła 16.727,00 zł.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny wraz z pochodnymi w 2018 roku przedstawia poniższa tabela.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny wraz z pochodnymi w zł z tego:		Kwota	%
		69.651,26	100
1	Finansowane z budżetu gminy	23.750,28	34
2	Finansowane z innych źródeł w tym:	45.900,98	66
2.1	w ramach Programu MRPiPS	16.727,00	24
2.2	w ramach Projektu Europejskiego Funduszu Społecznego	29.173,98	42

Rodziny z terenu Miasta Sucha Beskidzka, w tym przeżywające trudności opiekuńczo - wychowawcze mają zapewniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa poprzez możliwość korzystania z oferty m.in.: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Podhalańskim (pomoc psychologiczna, terapeutyczna, diagnoza trudności szkolnych).

Ponadto w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Suskim a Gminą Sucha Beskidzka w 2018 roku rodziny miały zapewniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego, pomocy psychologicznej, poradnictwa pedagogicznego, poradnictwa rodzinnego, mediacji, grup wsparcia, warsztatów dla rodziców, zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży świadczonych przez Zespół Interwencji Kryzysowej działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suchoj Beskidzkiej.

W ramach realizowanego przez MOPS projektu pt. „Droga do Zmian – Integracja Społeczna i Zawodowa w Gminie Sucha Beskidzka” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego rodziny uczestniczące w projekcie w 2018 roku korzystały z poradnictwa specjalistycznego. Szczegółowo informacja została omówiona w części IV sprawozdania.

Na terenie gminy w celu aktywizacji społeczno - kulturalnej oraz w ramach rozwoju form integracji rodziny podejmowano liczne działania m.in.: letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży, imprezy integracyjne dla przedszkolaków oraz dzieci w wieku przedszkolnym nieuczęszczających do przedszkola, festyny i pikniki rodzinne, uroczyste obchody Dni Ziemi Suskiej, Święta Rodziny, Dnia Dziecka, Dnia Matki i Ojca, zawody sportowe (pływackie, turniej tenisa stołowego, hokej na lodzie, piłki nożnej, Scrabble i in.), piknik wielopokoleniowy „Seniorzy Dzieciom”. Szczegółowe informacje przedstawiane są w sprawozdaniach z działalności jednostek realizujących poszczególne działania.

2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

Gmina podejmuje działania w celu tworzenia warunków do rozwoju rodzin wspierających. Prowadzona jest stała kampania informacyjna w zakresie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodzin wspierających (informacja zamieszczona na stronie internetowej BIP Ośrodka, na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta). Do chwili obecnej nie było zgłoszeń osób chętnych do skorzystania z usługi oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.

3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,

Na terenie Gminy Sucha Beskidzka funkcjonuje publiczna placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej pn. Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchoj Beskidzkiej. Ww. Świetlica jest jednostką organizacyjną gminy. Zlokalizowana jest w budynku przy ul. Handlowej 2 w Suchoj Beskidzkiej i obejmuje opieką 50 dzieci. Wydatki związane z działalnością placówki wyniosły w 2018 roku – 300.879,00 zł. Szczegółowe informacje dotyczące działalności placówki przedstawiane są w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej w Suchoj Beskidzkiej przez Kierownika jednostki.

4. Finansowanie:

1) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,

Gmina Sucha Beskidzka zapewniła finansowanie szkoleń asystentów rodziny.

Koszt szkoleń oraz delegacji służbowych w 2018 roku wyniósł 265,30 zł. Ponadto asystenci korzystali ze szkoleń których sposób finansowania został opisany w części III pkt 2 sprawozdania.

2) kosztów związanych z udzieleniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające,

W 2018 roku nie uruchomiono tej formy wsparcia.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej od 1 czerwca 2018 roku koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi 694 zł, a w zawodowej oraz rodzinnym domu dziecka - 1.052 zł. Do 31 maja 2018 roku kwoty wynosiły 660 zł w rodzinie spokrewnionej a w rodzinie zawodowej i rodzinnym domu dziecka 1.000 zł.

Ponadto zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo wychowawczej w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej,

W 2018 roku średniomiesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce – opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego prowadzonej przez powiat suski wynosiły 2.485,33 zł dla Domu Dziecka im. Bł. Celestyny Faron w Łętowni. (wysokość ustalana corocznie Zarządzeniem Starosty Suskiego. W roku 2019 koszt wynosi 2.430,11 zł)

Wydatki poniesione w 2018 roku za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzaj placówki	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Koszt Gminy	% odpłatności
Rodziny zastępcze w tym :	7	31.056,07	6 dzieci - 50 % 1 dziecko - 30 %
<i>spokrewnione</i>	5	<i>16.908,75</i>	<i>4 dzieci - 50 % 1 dziecko - 30%</i>
<i>niespokrewnione</i>	2	<i>14.147,32</i>	<i>2 dzieci - 50 %</i>
Placówki opiekuńczo wychowawcze	2	25.474,36	2 dzieci - 50 %
Razem	9	56.530,43	8 dzieci - 50 % 1 dziecko - 30 %

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.

W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w imieniu Gminy Sucha Beskidzka sporządzał półroczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywał Wojewodzie Małopolskiemu w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Sprawozdania zostały przekazane zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności opiekuńczo– wychowawcze prowadzony był poprzez wizyty w środowisku przez pracowników socjalnych, asystentów, współpracę z jednostkami administracji samorządowej oraz innymi podmiotami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny m.in. z placówkami oświatowymi, Miejską Świetlicą Profilaktyczną, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kuratorami Sądowymi, Miejską Przychodnią Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, przedstawicielami samorządu, radnymi.

8. Działania asystenta rodziny związane z realizacją Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” w 2018 roku .

- 1) przygotowano dokumentację w oparciu, o którą prowadzona będzie praca na rzecz rodzin programu „ Za życiem”,
- 2) udzielono wsparcia informacyjnego jednej rodzinie w której urodziło się dziecko niepełnosprawne.

IV. OCENA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY SUCHA BESKIDZKA ZA 2018 ROK.

Działalność na rzecz rodziny w ujęciu wielopłaszczyznowym to zadanie publiczne, które wpisuje się w potrzeby rodzin znajdujących się w centrum zainteresowania pomocy społecznej. Niewątpliwie to szansa na przygotowanie działań mających na celu wspieranie rodzin nie radzących sobie z codziennością co powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu rodzinnym i społecznym jej członków. Intencją ustawodawcy zatem było stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu pomocy dziecku i jego rodzinie (ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej), w ramach którego opracowany jest program pozwalający wyznaczyć nadrzędne kierunki działań mających na celu dobro rodziny w ujęciu systemowym.

W ramach opracowanego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 -2020 głównym celem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania. W 2018 roku 2 asystentów pracowało z 20 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym 58 dzieci. Postanowieniem Sądu zobowiązanych do współpracy zostało 5 rodzin. 2 rodziny z którymi pracuje asystent to rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W pozostałych przypadkach objęcie asystenturą nastąpiło min. na wniosek pracownika socjalnego, Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadku przemocy w rodzinie, na prośbę rodziny mającej problemy opiekuńczo – wychowawcze. Każda rodzina wymagała podejścia zindywidualizowanego w ramach czego praca odbywała się w większości przypadków w miejscu zamieszkania rodziny, bądź wskazanym przez rodzinę. Taki charakter pracy pozwala na uzyskanie istotnych informacji na temat zasobów jak i słabych stron rodziny w oparciu o co stworzony jest przez asystenta plan pracy w porozumieniu z rodziną. Plan pracy jest podstawowym wyznacznikiem działań asystenta przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Szereg usług jaki świadczony jest przez asystenta skupia swoją uwagę w obrębie funkcjonowania społecznego rodziny, która niejednokrotnie tworzy zamknięty system rodzinny, czego wynikiem jest słaba komunikacja, zakłócone relacje międzyludzkie, brak motywacji do działań mających służyć osobistemu samorozwojowi. W tym kierunku podejmowane są działania służące integracji społeczeństwa na rzecz rodzin, a mianowicie szereg imprez i inicjatyw kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych jakie organizowane są na terenie Miasta Sucha Beskidzka. Także w tym obszarze podejmowane są działania motywacyjne, zachęcające do uczestnictwa rodzin w różnego rodzaju koncertach, uroczystościach, zawodach.

Należy wykazać, iż w 2018 roku podejmowane były także działania w zakresie projektu „Droga do Zmian – Integracja Społeczna i Zawodowa” dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym dla rodzin. Wsparcie realizowane przez beneficjentów miało na celu reintegrację społeczną. Łączna ilość uczestników projektu wynosiła 40 osób, w tym 9 rodzin z dziećmi, w tym 6 rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi objętych asystenturą. (5 rodzin objętych asystenturą przez asystenta zatrudnionego w projekcie, a jedna osoba będąca uczestnikiem projektu była objęta wsparciem asystenta zatrudnionego w MOPS)

W ramach projektu skorzystano z pomocy psychologa, pracownika socjalnego, terapeuty ds. uzależnień, doradcy zawodowego, asystenta rodziny.

1. Wsparcie psychologiczne miało formę zajęć:

- indywidualnych; mające na celu dostarczenie wzmocnień oraz poprawę jakości życia. Wskutek działań nastąpiła znacząca poprawa w zakresie wizerunku samego siebie

- grupowych; których założeniem była psychoedukacja z zakresów radzenia sobie ze stresem, budowania pozytywnej samooceny, trening autoprezentacji, budowanie empatii, umiejętności rozwiązywania konfliktów, warsztaty komunikacji. Dodatkowym walorem była możliwość integracji uczestników.

2. Wsparcie terapeutyczne: z tej formy skorzystało 19 osób będących uczestnikami projektu; w tym 5 rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny.
3. W ramach projektu zorganizowano wyjazd szkoleniowy do Krakowa pn. „Dobra relacja” -trening kompetencji rodzicielskich. W szkoleniu uczestniczyło 7 rodziców, 10 dzieci oraz pracownik socjalny. Trening dotyczył rozwijania umiejętności wychowawczych oraz pogłębiania wiedzy z zakresu rozwoju dziecka. Ponadto trening służył budowaniu właściwej relacji rodzic – dziecko.
4. W ramach projektu utworzono Klub Integracji Społecznej, w którym realizowany jest program pracy z osobami wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi wykluczeniem w określonym czasie. Program ten służy przełamywaniu izolacji społecznej i zawodowej poprzez różnego rodzaju formy reintegracji zawodowej i społecznej. W tym celu zorganizowano:
 - 1) Indywidualny trening IT dla 8 uczestników (w tym 4 osoby z rodzin z dziećmi w tym 3 z rodzin objętych asystenturą)
 - 2) Szkolenie komputerowe dla 9 osób (w tym 5 osób z rodzin z dziećmi - 1 uczestniczka z rodziny objętej asystenturą)
 - 3) Kurs „Operator wózków jezdniowych oraz wymianą butli gazowych” dla 4 uczestników (w tym dla 1 uczestniczka z rodziny objętej asystenturą)
 - 4) Kurs prawa jazdy kat. B dla 3 uczestniczek z rodzin z dziećmi (2 rodziny objęte asystenturą)
 - 5) Kurs „ Dogoterapii” dla 1 osoby
 - 6) Indywidualne spotkania z koordynatorem reintegracji w celu aktywnego poszukiwania pracy odbyło 29 uczestników; w tym dla rodzin z dziećmi – 14 osób (4 osoby z rodzin objętych asystenturą)

Działania oraz formy wsparcia rodzin w ramach Projektu „Droga do Zmian – Integracja Społeczna i Zawodowa” na terenie Gminy Sucha Beskidzka w 2018 roku.

Działania	Specjalista
Praca socjalna	Pracownik Socjalny
Działania Asystenta w kierunku poprawy funkcjonowania rodziny	Asystent Rodziny/ projektowy
Indywidualny trening kształcenia empatii	Psycholog
Indywidualny trening asertywności	
Indywidualny trening motywacyjno - aktywizacyjny	
Indywidualny trening rozpoznawania emocji i potrzeb	
Indywidualny trening radzenia sobie w trudnych sytuacjach	
Indywidualny trening budowania samooceny	
Indywidualny trening autoprezentacji	

Indywidualne poradnictwo psychologiczne	
Grupowy warsztat samoświadomości	
Grupowy warsztat odkrywania własnych umiejętności i możliwości	Psycholog
Grupowy warsztat radzenia sobie ze stresem	
Grupowy trening zastępowania agresji	
Grupowe doradztwo zawodowe	
Indywidualne doradztwo zawodowe	Doradca Zawodowy
Grupowe warsztaty dotyczące rynku pracy	Psycholog
Kurs prawa jazdy	Instruktor Nauki Jazdy
Indywidualny trening wzmacniania kompetencji wychowawczych	Pracownik socjalny Asystent Rodziny
Indywidualny trening budowania relacji w rodzinie	
Wyjazd szkoleniowy” Dobra relacja”	Trener
Indywidualna terapia	Terapeuta ds. uzależnień
Indywidualny trening umiejętności IT	ZDZ

Dzięki tak szerokiej formie wsparcia zatrudnienie znalazło 6 osób; w tym dwie, z którymi pracował asystent.

Z kolei rodzinom nie biorącym udziału w projekcie zapewniona była pomoc socjalna, terapeutyczna, psychologiczna oraz asystenta rodziny przy współpracy z placówkami oświatowymi, Zespołem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kuratorami sądowymi, Stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń”, Miejską Świetlicą Profilaktyczną.

Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi korzystającymi z pomocy specjalistów na terenie Gminy Sucha Beskidzka w 2018 roku.

Instytucja	Forma wsparcia	Liczba dorosłych członków rodziny	Liczba dzieci
Zespół Interwencji Kryzysowej	Mediacja partnerska/małżeńska	6	0
	Warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie/ forma indywidualna/ grupowa	5	0
	Poradnictwo rodzinne	4	0
	Poradnictwo psychologiczne/konsultacja	5	7
ZOZ	Poradnia zdrowia psychicznego	2	2
ZOZ	Poradnia Psychologii klinicznej	1	1

Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”	Terapia dla osób uzależnionych od alkoholu	7	0
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Terapia rodzinna	1	3
	Terapia logopedyczna	0	3
	Terapia pedagogiczna	0	2

Dostępność do Specjalistycznego poradnictwa rodzinnego umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia tj. psychologicznego, pedagogicznego, terapii indywidualnej, rodzinnej dowodzi, że w 2018 roku w/w instytucje, placówki, organizacje udzielały porad i prowadziły terapię co pozwoliło na udzielanie niezwłocznego wsparcia rodzicom w kryzysie, poprawę funkcjonowania rodzin, poprawę relacji wewnątrz rodziny.

Dużym wsparciem dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest Miejska Świetlica Profilaktyczna, która spełnia rolę placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego. W świetlicy realizowane są zajęcia ogólnorozwojowe, komputerowe, plastyczne, teatralne, sportowe, kulinarne oraz pomoc w nauce. Wszystkie w/w zajęcia wpływają bardzo korzystnie na potrzeby rozwojowe dziecka oraz pełnią rolę wychowawczą, która częstokroć w rodzinach z trudnościami rodzicielskimi jest zaniedbana. W 2018 roku Świetlica Profilaktyczna liczyła 12 wychowanków z rodzin objętych asystenturą.

Oprócz wsparcia specjalistycznego rodzinom oferowana jest szeroka pomoc w formie m.in. posiłków dla dzieci i młodzieży na terenie szkół. W 2018 roku 26 dzieci z rodzin objętych asystenturą objętych było dożywianiem w szkołach i przedszkolu. Pomocą w formie posiłku objęte są także dzieci w okresie ferii i wakacji.

Ponadto w 2018 roku rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi otrzymywały pomoc finansową:

- świadczenia rodzinne i wychowawcze 20 rodzin
- zasiłki okresowe - 9 rodzin
- zasiłki celowe - 2 rodziny
- specjalny zasiłek celowy - 6 rodzin
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności - 6 rodzin
- gorące posiłki - 3 rodziny
- dodatek mieszkaniowy - 1 rodzina
- refundacja wyprawki szkolnej -1 rodzina

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje także dla rodzin najuboższych formę letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci. W 2018 roku zorganizowano letni wypoczynek w Ośrodku Szkoleniowo - Wypoczynkowym „U Zosi” w miejscowości Zdynia - Uście Gorlickie, w którym wzięło udział troje dzieci z terenu Miasta Sucha Beskidzka. Pobyt dzieci był bezpłatny finansowany przez Kuratorium Oświaty w Krakowie.

Praca Asystenta ma szeroki zasięg pomocy i wsparcia rodzinom wykazującym niewydolność opiekuńczo - wychowawczą, w szczególności dla rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Asystent Rodziny podejmuje szereg czynności i działań z rodzinami biologicznym w celu możliwości powrotu dzieci do środowiska rodzinnego, w przypadku 1 rodziny istnieje duże prawdopodobieństwo powrotu dzieci do rodziny biologicznej w roku 2019.

Wykaz obszarów działania Asystenta Rodziny z rodzinami niewydolnymi opiekuńczo - wychowawczymi

Lp.	Obszary pracy Asystenta Rodziny
1	Zaburzenie stosunków emocjonalnych i interpersonalnych między rodzicami oraz rodzicami i dziećmi
2	Brak celów wychowawczych i życiowych, brak metod wychowawczych
3	Odrzucenie norm, wartości i wzorów zachowań przez rodzinę
4	Konflikty między rodzicami; rozkład, rozpad rodziny
5	Brak racjonalnego gospodarowania budżetem domowym
6	Przemoc w rodzinie, agresja
7	Zaniedbania opiekuńcze
8	Zaniedbania biologiczne
9	Zaniedbania edukacyjne
10	Zaniedbania emocjonalne
11	Uzależnienia w rodzinie

Wszystkie wyżej wymienione obszary działań wykazują jednoznacznie, iż w rodzinach objętych asystenturą wymagana jest ścisła współpraca instytucjonalna, celem uzyskania pożądaných efektów. Jakość pracy zależna jest od motywacji rodziny w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Założone cele przez Asystenta Rodziny realizowane są tempem dostosowanym do każdej rodziny co niejednokrotnie trwa przez długi okres czasu, nawet powyżej 3 lat. Powolne zmiany w rodzinach są dostrzegane w ich działaniach. W 2018 roku asystent zakończył pracę z 6 rodzinami ze względu na osiągnięty cel, wprowadzony został monitoring tych rodzin w wymiarze trzech miesięcy co pozwoli asystentowi ocenić funkcjonowanie rodziny. Rodziny te otoczone były wszechstronną opieką, miały możliwość skorzystania z w/w szerokiej oferty instytucjonalnej.

Podmioty realizujące zadania w tym zakresie dołożyły wszelkich starań aby zmotywować rodziny do podjęcia współpracy i zmiany postaw rodzicielskich tak aby dzieci mogły pozostawać w rodzinie biologicznej.

Reasumując wszystkie powyższe działania skupiają szczególną uwagę wokół rodzin wykazujących bezradność opiekuńczo – wychowawczą, które wymagają wsparcia innych służb społecznych w wykonaniu pogłębionej pracy z rodziną z wieloma problemami. Należy zauważyć, że wszystkie podejmowane działania wpływają na funkcjonowanie rodziny w mniejszym lub w większym stopniu co przedkłada się na lepsze funkcjonowanie rodziny, a w szczególności dzieci.

V. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ W 2018 ROKU.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny regulują zapisy ustawy oraz Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 -2020.

1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
2. Dalsza działalność placówki wsparcia dziennego.
3. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny w celu zapewnienia odpowiedniej pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz pracy z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
4. Zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo – wychowawczej.
6. Zapewnienie dostępu do poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, terapeutycznego.
7. Realizacja Programów profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie dysfunkcji rodzin.
8. Realizacja działań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.
9. Aktywizacja społeczno – kulturalna oraz rozwój form integracji rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Środki przeznaczone na realizację działań ujmowane są w planach finansowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Sucha Beskidzka.

Sucha Beskidzka 08 marca 2019 roku.